

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2013. gada 6. novembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Mārtaņa Ēča (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 195/2013),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Sodū izpildes kodeksa 56.³ panta trešās daļas sesto teikumu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju no apstrīdētās normas pieņemšanas brīža.

2. Latvijas Sodū izpildes kodeksa 56.³ panta trešās daļa nosaka: „Lai notiesāto varētu nodarbināt, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks izdod attiecīgu rīkojumu, kas vienlaikus ir atļauja notiesātajam darba laikā atrasties noteiktā darba vietā. Rīkojums ir neatņemama šajā pantā minētās vienošanās vai darba līguma sastāvdaļa. Izdodot rīkojumu, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks ņem vērā notiesātajam noteikto soda izciešanas režīmu. Atteikumam izdot rīkojumu par notiesātā nodarbināšanu ir jābūt pamatotam. Rīkojumu par atteikumu nodarbināt notiesāto var apstrīdēt Ieslodzījuma vietu pārvaldē. Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmums nav pārsūdzams.”

Tādējādi apstrīdētā norma noteic, ka Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmumu, kurā izvērtēts rīkojums par atteikumu nodarbināt notiesāto, nav pārsūdzams.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikumā ir apstrīdēta Latvijas Soduzpildes kodeksā ietvertas tiesību normas atbilstība Satversmes normai. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot prasības, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro un ceturto daļu pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt pēc visu vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanas sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pieteikumā ir jāpierāda, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī, ka tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem konstatējams, ka nepastāv vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizsardzībai, jo iespējamais pamattiesību izrobežojums izriet tieši no apstrīdētās normas. Taču Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis iespēju savu pamattiesību aizsardzībai vērsties tiesā. Administratīvā rajona tiesa ir pieņēmusi izskatīšanai M. Ēča pieteikumu, taču nolēmusi tiesvedību izbeigt. Līdz ar to uzskatāms, ka Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas ar tiesību aizsardzības līdzekļiem aizstāvēt savas pamattiesības un ir ievērojis termiņu pieteikuma iesniegšanai.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtās daļas, kā arī 19.² panta sestās daļas 2. punkta prasībām.

7. Pieteikumam, kas iesniegts, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu, jāatbilst arī citām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmā daļa paredz, ka pieteikumā nepieciešams juridiski pamatot apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Savukārt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu un sestās daļas 1. punktu pieteikumā personai ir jānorāda un jāpamato tās pamattiesību aizskārums, tas ir, ka apstrīdētā norma tieši konkrētajam pieteikuma iesniedzējam viņa tiesiskajā situācijā rada Satversmē noteikto pamattiesību aizskārums.

Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. pantam. Pieteikumam ir pievienoti arī dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un tas atbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Latvijas Sodu izpildes kodeksa 56.³ panta trešās daļas sestā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc Mārtiņa Ēča konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 195/2013);

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Saeimu – **līdz 2014. gada 10. janvārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris